

Weiden

Smakelijkheid en verteerbaarheid

Doorschieten en rassen keuze

Gebruikte bronnen:

Grassoorten en -rassen doen er niet toe, het gaat om het juiste stadium van inscharen.

- Verschillen in VC-OS zijn klein tussen rassen
- Botanische samenstelling is gevolg van beheer
- Bij jong gebruik zijn alle VC-OS gunstig
- Stadium, veroudering, doorschieten is meer bepalend.

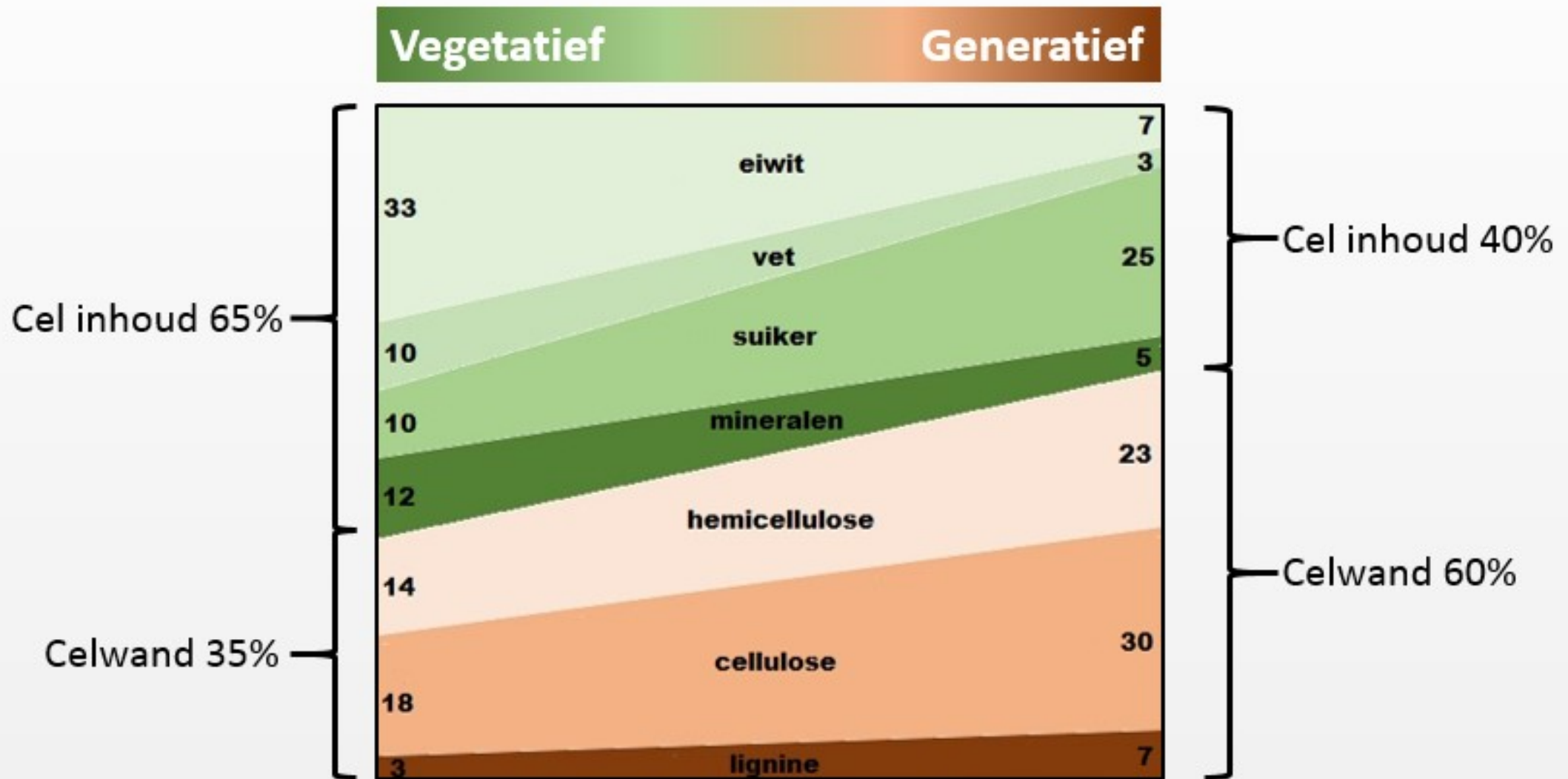

Verteerbaarheid grassen

- Veldbeemd, ruwbeemd, fioringras, gestreepte witbol en kweek hebben ook een lagere VC-OS. Ca 80 a 75%
- Tetraploïde rassen hebben gemiddeld een iets hogere VC-OS.
- VC-OS eerste snede ligt op ca 85%
- VC-OS laatste snede ligt op ca 76%

Voerkwaliteit en samenstelling gras

Een koe kan wel verschil proeven, maar als ze niet kan selecteren maakt het niets uit.

- Wel verschillen in graskwaliteit
- Opname verschillen te vinden
- Ook melkproductie verschillen
- Koe went ook aan goed gras
- Pieken en dalen in opname en productie zijn veelal gevolg van smaak.

Inschaarmoment en smakelijkheid

Bij stripgrazen en omweiden

- Vanaf 1.200 kg DS tot 1.700 kg DS
 - Te kort inscharen → opbrengstverlies
 - Te lang inscharen → lagere VEM en opname
- Bladstadium
 - 2½ – 3 bladstadium (optimaal)
 - 4 bladstadium (4de blad sterft al af → SMAAK!?)

Smakelijkheid weidegras

- ◆ Schoon land, dus niet bemesten voor weiden!
- ◆ Natrium als smaakmaker
- ◆ (zout op aardappels.....)

extra drogestofopname = méér melk
een betere penswerking → gezonde koe

Mestflatten

- Volledige weidegang per koe ca 10 mestflatten
- Dat is 0,7-1 m².
- Geur beïnvloedde oppervlakte 7 keer zo groot is, tot 5 m².
- Aan het einde van een weideseizoen bedraagt de directe oppervlakte ca 5% en de negatief beïnvloedde oppervlakte 20-30%.
- Eén van de redenen dat herfstgras vaak moeilijker wordt opgenomen.

→ **Wanneer mestflatten slepen? En hoe?**

VRAAG

Moet ik het linker perceel gaan bloten?

- Op de foto weiden de koeien in het linker perceel.
- Morgen gaan ze naar het rechter perceel.
- Op de volgende pagina staan nog meer foto's.

- Voorkomt onregelmatige grasgroei
- Toppen worden onsmakelijk vanwege doorschieten

Doorschieten gras

- Wat is het?
 - Van vegetatief (blad) naar generatief (bloei).
 - Langere dagen en hogere temperatuur.
 - In de bloei (aar) schieten.
 - Als de aar/pluim tevoorschijn komt.
 - Afhankelijk van vroegheid groeiseizoen.
- Stress factoren
 - Droogte
 - Lage temperaturen
- Als de aar-aanleg niet wordt weggemaaid (of afgegrazen) eind april/begin mei, dan schieten vroege-hooi-typen in de 2de snede snel in de bloei.

Gevolg doorschieten

- Daling voederwaarde (100 VEM)
- Hoogste opbrengst (geweest)
- Minder smakelijk
 - Koeien laten het staan.

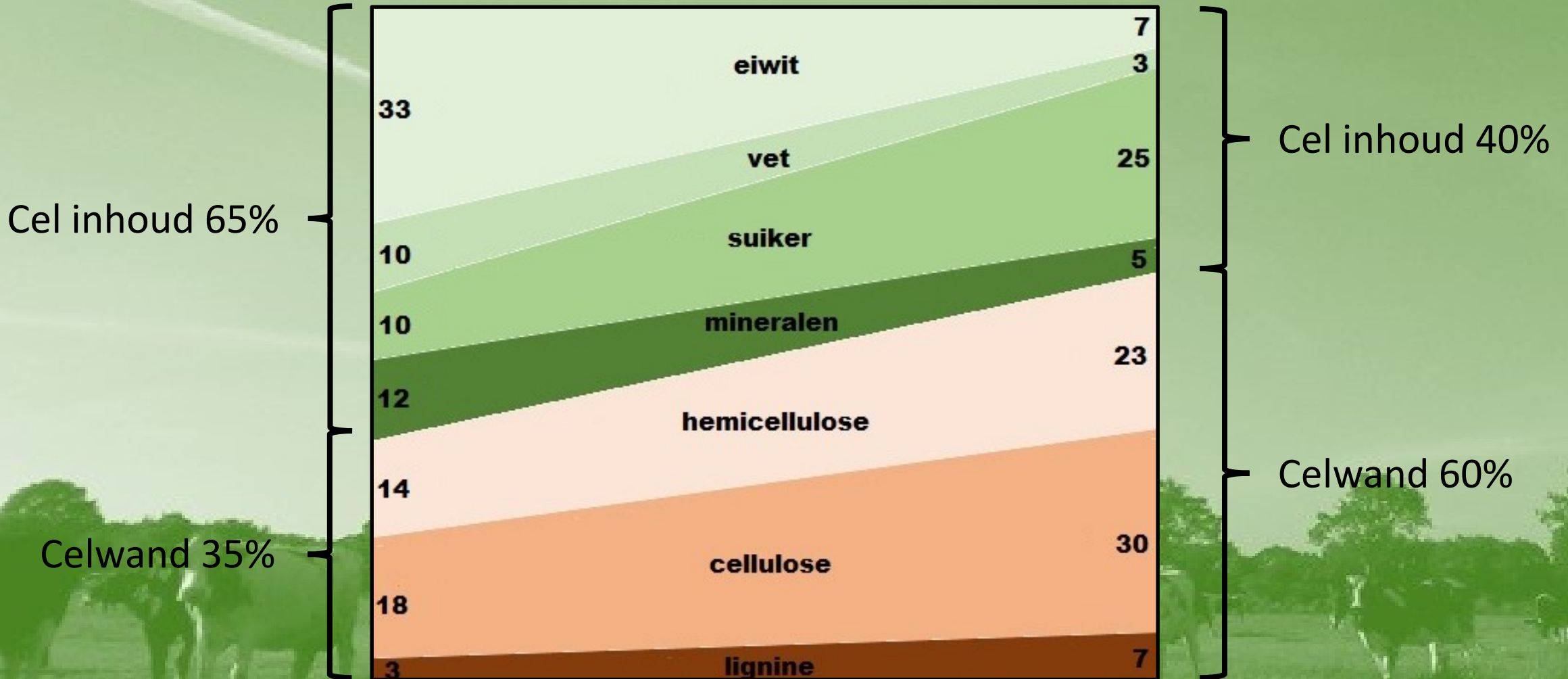

Samenstelling gras

Vegetatief

Generatief

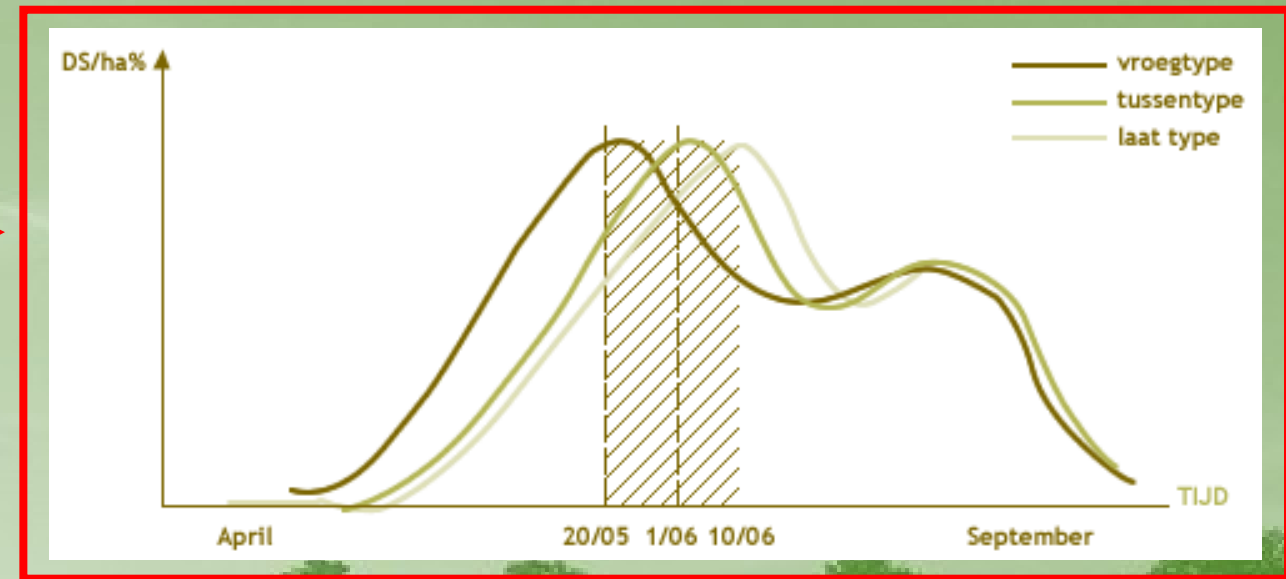
Doorschietdatum

- Engelsraai (bij geen stress)
 - Vroeg voor 22 mei
 - Midden 22 mei – 3 juni
 - Laat na 3 juni
- Timothee
 - Weidetype 23 juni
 - Hooitype 9 juni
- Beemdlangbloem
 - 23 mei
- Veldbeemd
 - 13 mei
- Grote vossestaart en ruwbeemd schieten al veel eerder door.
- Voor alle grassen geldt:
“Na doorschieten niet smakelijk, koeien laten het bij weiden staan.”

Weiden en keuze gras rassen

- Kies voor Middentijds- of Late types (meer blad)
- In voorjaar meer ruimte met weiden → ML-types
- Laat schieten = later groeien → = minder opbrengst
- Constante productie gebruik rassen met verschillende doorschietstadium
- Perceel met Vroege-types; eerste snede weiden, daarna maaien (of juist alleen maaien)

Doorschieten: “Hoe erop handelen?”

- Goed kort afvreten voorkomt onregelmatige groei
 - Zaadkoppen op 4-5 cm stoppel.
 - Belangrijk om “er onder te grazen/maaien”
 - zo wordt onregelmatig doorschieten voorkomen!
- Wanneer bloten?
- Tussendoor maaien (etgroen)
- Planning maai en weidepercelen

Welke samenstelling heeft het optimale grasmengsel voor beweiden?

Samenstelling BG mengsels

Tabel 3.6 Samenstelling van rassenlijstmengsels voor grasland in gewichtsprocenten

Mengsel:	Zonder witte klaver				Met witte klaver	
	BG 3	BG 4	BG 11	BG 12 ¹	BG 1	BG 5
Engels raaigras laat, diploïd	50%	36%	36%	-	32%	33%
Engels raaigras laat, tetraploïd	-	-	-	50%	-	-
Engels raaigras middentijds, diploïd	50%	36%	33%	-	32%	23%
Engels raaigras middentijds, tetraploïd	-	-	-	50%	-	-
Timothee hooitype en/of weidetype	-	28%	14%	-	24%	14%
Beemdlangbloem	-	-	14%	-	-	14%
Veldbeemdgras	-	-	3%	-	-	3%
Witte weideklaver	-	-	-	-	-	3%
Witte cultuurklaver	-	-	-	-	12%	10%
Zaaizaadhoeveelheid in kg/ha ²	25 - 40	25 - 40	25 - 40	40 - 55	25 - 40	25 - 40

Bron: Rassenlijst Veehouderij 2012

1 Het mengsel BG 12 kan ook bestaan uit 30 procent Engels raaigras laat diploïd en 70 procent Engels raaigras middentijds tetraploïd.

2 De zaaizaadhoeveelheid is onder andere afhankelijk van de toestand van het zaaibed en de inzaaitechniek. Bij gunstige omstandigheden kan met de kleinste zaaizaadhoeveelheid worden volstaan.

Toekomst weidegrasmengsels

- Hoofdzakelijk Engels raaigras en Timothee
 - Timothee wordt vanaf 2de snede door koeien minder smakelijk gevonden. Vooral als het te lang (houterig) wordt.
- Meer laat doorschietend?
- Hoge droge stofopbrengst
- Hoge kroonroestresistentie
- Meer tetraploïde mengsels
 - + verteerbaarheid
 - + smaak
 - + voederwaarde
 - + kg ds opbrengst
 - Later maaien (i.v.m. structuur)
- Meer klaver?